

Załącznik
do Uchwały Nr 3156/2025
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 24 czerwca 2025 r.

I. W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu dokumentu oraz na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.) oraz *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030* przyjętej uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r., stwierdzono, że cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzęstowice na lata 2024-2030 (GPR)*, są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa, ustaloną w ww. dokumentach.

1. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)*

Według PZPWO gmina Chrzęstowice zaliczona została do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Opola (MOF Opola), tożsamego z obszarem Aglomeracji Opolskiej (AO) – zwartego układu przestrzennego, opartego na rdzeniu - mieście Opolu i powiązanej z nim funkcjonalnie strefie wewnętrznej i zewnętrznej. Silne powiązania funkcjonalne Gminy Chrzęstowice z Opolem sytuują gminę w strefie wewnętrznej MOF Opola.

W celu wzmocnienia pozycji konkurencyjnej oraz poprawy ładu przestrzennego w obrębie AO, PZPWO wskazuje m.in. potrzebę rewitalizacji obszarów zdegradowanych, potrzebę rewitalizacji terenów o szczególnym nasileniu problemów społecznych, ekonomicznych i przestrzennych.

Ponadto gmina Chrzęstowice zaliczona została do wiejskich obszarów funkcjonalnych uczestniczących w procesach rozwojowych (PZPWO, Rys. 33, str. 158), dla którego przyjęto m.in. integrację funkcjonalną z miastem oraz rozwój wielofunkcyjny jako podstawowe cele rozwoju. W ramach kierunków zagospodarowania realizowane mają być m.in. działania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.

Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzęstowice na lata 2024-2030* poprzez diagnozę obszarów rewitalizacji, wskazane cele, kierunki i działania mające wyprowadzić obszar gminy ze stanu kryzysowego, wykazuje zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO.

Ponadto projekt GPR jest spójny z wyzwaniami rozwoju przestrzennego określonymi w PZPWO, w szczególności z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych. Jednocześnie stwierdza się, że zachowano spójność dokumentu z ustalonymi w planie zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego. Realizację celów GPR w odniesieniu do zgodności z PZPWO ujęto wprost w rozdz. 7.6 na str. 51-52 przedmiotowego dokumentu.

2. *Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030*

Po analizie projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzęstowice na lata 2024-2030* (GPR) stwierdzono, że zachowuje on spójność ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. Autorzy przywołują cele strategiczne Strategii Opolskie 2030 w treści GPR, a w tabeli na str. 51 pokazują powiązania i zgodność pomiędzy nimi.

Biorąc pod uwagę powyższe proponujemy następujące korekty/uzupełnienia w treści GPR:

- **Str. 50** – w opisie celów strategii regionalnej pomyłono cele operacyjne z kierunkami działań strategii Opolskie 2030.

Jest:

„Cel ten będzie realizowany przez następujące kierunki działań: trwałe więzi społeczne (poprzez m.in. integrację i aktywizację społeczną, wsparcie rozwiązań prorodzinnych, (...))

Powinno być np.:

„W ramach tego celu sformułowano następujące cele operacyjne realizowane przez kierunki działań:

Trwałe więzi społeczne (m.in. integracja i aktywizacja społeczna, wsparcie rozwiązań prorodzinnych i inne).

Wykwalifikowani mieszkańcy (m.in. wzrost jakości kształcenia, wzmacnianie instytucji, aktywizacja zawodowa i inne)

Rozwinięta usługi (m.in. rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej, rozwój usług społecznych i inne).

W ten sam sposób należałoby skorygować zapisy odnoszące się do 2 i 3 celu strategicznego Strategii Opolskie 2030.

II. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa) Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji.

Przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 dokonywana jest na wniosek gminy na podstawie **przekazanego przez gminę zaktualizowanego projektu GPR**, w związku z tym IZ dokonała roboczej weryfikacji zaktualizowanego projektu GPR Gminy Chrzastowice pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt zaktualizowanego GPR Gminy Chrzastowice był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów właściwych dla strategii IIT, takich jak:

1. syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
2. celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;

3. listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
4. opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż GPR Gminy Chrzastowice pierwotnie oceniony przez IZ pełni funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, stwierdza się, iż zaktualizowany dokument zawiera również elementy właściwe dla strategii IIT.

W kontekście **listy projektów** ujętych w 8. *Przedsięwzięcia rewitalizacyjne* – wyjaśniamy, że w przypadku, gdy program *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027) planowany jest jako potencjalne źródło współfinansowania działań rewitalizacyjnych, to wsparcie takie możliwe jest w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin wiejskich jest to działanie 10.5 *Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie*).

Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie wyłącznie na następujący typ projektu „**Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji**”. Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Powyższe nie oznacza, że w ramach GPR nie można ujmować innych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak w przypadku projektów, których potencjalnym źródłem finansowania ma być działanie 10.5 FEO 2021-2027, muszą się one wpisywać w ww. typ projektu.

Ewentualne uzupełnienie rewitalizacyjnych projektów infrastrukturalnych finansowanych w ramach działania 10.5 *Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie* FEO 2021-2027 o elementy „miękkie” możliwe jest pod warunkiem ich zgodności z celami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (w ramach cross-financingu - na poziomie 15%).

Zaznacza się, że w ramach działań rewitalizacyjnych planowanych do finansowania ze środków FEO 2021-2027 w ramach działania 10.5 możliwe jest **wsparcie istniejącej infrastruktury**. Natomiast tylko w wyjątkowych okolicznościach, po przedstawieniu wyczerpującego uzasadnienia przez wnioskodawcę możliwe będzie wsparcie dla nowych inwestycji.

III. Przekazujemy również poniżej wyniki wstępnej analizy projektu GPR w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji;

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, zarząd województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej weryfikacji projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzęstowice na lata 2024-2030* (GPR) w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji, stwierdzono, że analizowany projekt dokumentu:

- został sporządzony dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze uchwały rady gminy (Uchwała nr V.31.2024 Rady Gminy Chrzęstowice z dnia 7 sierpnia 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Chrzęstowice), na podstawie diagnozy delimitacyjnej. W wyniku koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, następnie w procesie dalszych prac i analiz wyodrębniono obszar rewitalizacji, wyznaczony jako cztery podobszary: Dąbrowice, Dębie, Dębska Kuźnia i Suchy Bór.
- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (126,27 ha co stanowi 1,5% powierzchni gminy Chrzęstowice) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (1508 osób co stanowi 22,3% mieszkańców gminy Chrzęstowice) (Tabela 16, str. 18).
- zawiera szczegółową (pogłębioną) diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów, sporządzoną dla obszaru rewitalizacji, w tym w podziale na cztery podobszary (podobszary Dąbrowice, Dębie, Dębska Kuźnia i Suchy Bór) w strefie społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Zidentyfikowane zostały lokalne potencjały obszaru rewitalizacji. Podsumowanie analizy stanowi wskazanie głównych potrzeb rewitalizacyjnych obszaru.
- opisuje powiązania GPR z dokumentami strategicznymi gminy, w tym ze Strategią rozwoju Gminy Chrzęstowice na lata 2014-2024, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chrzęstowice, Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Chrzęstowice na lata 2025-2030.
- zawiera opis wizji stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji, sporządzonej na podstawie pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji i wyartykułowanej na podstawie zdefiniowanych potrzeb (Rozdz 5, str. 41).
- zawiera cele oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji negatywnych zjawisk, planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji. Wyznaczono trzy główne cele, tj.:
 - Cel 1. Wzrost aktywności społecznej, integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz ograniczenie skali niepożądanych zjawisk społeczno-ekonomicznych na tym obszarze,
 - Cel 2. Zwiększenie spójności przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji, w tym tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi usług publicznych i przedsiębiorczości,
 - Cel 3. Dążenie do podniesienia jakości środowiska i zachowania dziedzictwa naturalnego poprzez działania proekologiczne.Realizacja celów ma być możliwa poprzez realizację zaplanowanych 11 kierunków działań, które są uszczegółowieniem wyznaczonych celów (Rozdz. 5, str. 42-43).
- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczono charakterystykę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w formie 16 tabel. W ramach odrębnych tabel-fiszek projektowych zawarto informacje na temat lokalizacji i celu każdego przedsięwzięcia, spójności z celami i kierunkami działań, opisu problemu, zakresu działań, terminu realizacji, potencjalnych partnerów, szacowanej wartości oraz źródeł finansowania. Zawarto również wskaźniki produktu i rezultatu przedsięwzięcia.

Ujęto także przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 oraz z 2021 r. poz. 11 i 234) oraz opisy działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit a ustawy o rewitalizacji).

Zaplanowano realizację 16 przedsięwzięć, które zgłoszono w ramach otwartych naborów projektów.

- Zawiera charakterystykę pozostałych/uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych, mających na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. (Rozdz. 8.3, str. 75-77)
- wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są kompleksowe, tzn. razem mogą stanowić kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji problemy i źródło szerszego oddziaływania.
- wskazuje jedno przedsięwzięcie rewitalizacyjne realizowane poza granicami obszaru rewitalizacji (projekt nr 3). Znajduje się w jego sąsiedztwie, dzięki czemu m.in. będzie oddziaływać na jego mieszkańców i odpowiadać na zdiagnozowane w obszarze problemy i potrzeby.
- zawiera opis komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z opisem mechanizmów integrowania działań, w myśl zasad kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji, w tym omówiono komplementarność przestrzenną, problemową, proceduralno-instytucjonalną, międzyokresową i źródeł finansowania.
- określa szacunkowe/indykatywne ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji w formie planu finansowego ujętego w wersji tabelarycznej, dla projektów podstawowych.
- zawiera opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji (w tym Gminę Chrzastowice jako operatora), strukturę organizacyjną wraz z zasadami powołania Komitetu Rewitalizacji oraz zasadami funkcjonowania.
- zawiera opis sposobu zaangażowania partnerów w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem GPR (partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji). Opisuje się mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów w proces rewitalizacji, a także poszczególne formy partycypacji społecznej i procedury upowszechniania rewitalizacji w podziale na kolejne etapy procesów rewitalizacji.
- zawiera opis systemu monitorowania, oceny aktualności i stopnia realizacji programu, a także ramowy harmonogram realizacji oraz szacunkowe koszty zarządzania programem. Wskazano mierniki/wskaźniki realizacji GPR w podziale na poszczególne cele rewitalizacji oraz przygotowano wzorcową kartę monitoringu projektu.

- wskazano na brak konieczności zmian w uchwałach o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11).
- wskazano, że na obszarze rewitalizacji nie planuje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji.
- opisuje sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym wskazuje na brak konieczności zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- ma dołączone załączniki graficzne przedstawiające podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (czterech podobszarów) sporządzone na mapie w skali 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej (stanowiące załączniki do projektu GPR), z oznaczeniem rozmieszczenia projektów rewitalizacyjnych.

Na podstawie przeprowadzonej dalszej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **nie dołączono formy cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzęstowice na lata 2024-2030* przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim* i będzie obejmował weryfikację w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.

Tym samym, niniejsza weryfikacja przeprowadzona na obecnym etapie projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzęstowice na lata 2024-2030* przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. weryfikacji/opinii. Aby uchwalony GPR był zgodny z obowiązującymi wymogami i mógł być podstawą ewentualnego ubiegania się o dofinansowanie ze środków FEO, powinien spełniać przedłożone powyżej warunki.